



# БИЛТЕН

АГЕНЦИЈА ЗА ПРЕДШКОЛСКО ОСНОВНО И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ

јул - септембар 2021. године



## Драги наставници, ученици, родитељи и сви који учествујете у животу и раду школе, желимо вам срећну и успјешну 2021/2022. школску годину!

Нека почетак ове школске године буде ВЕЛИКИ ПОВРАТАК у школске клупе, нека се опет чује школско звоно и нека се опет, без обзира на маске, ВИДИ смијех, ОСЈЕТИ срећа, а ЧУЈЕ школска граја наших ученика. Нека ове школске године школско звоно толико гласно и достојанствено објави вијест ВЕЛИКОГ ПОВРАТКА на свим доступним мрежним страницама и нека том вијешћу дамо јасну поруку да никада, али баш никада атмосферу школског амбијента не може замијенити ниједна електронска платформа, ниједна онлајн комуникација или гугл (Googl) учионица. Дуго смо очекивали овај ПОВРАТАК и вјерујемо да ће школе издржати све врсте притисака и опстати у овим неизвјесним ситуацијама као безбједно мјесто за наставнике и за ученике. Мјесто у коме ће наставници, као искусни модератори наставног процеса, омогућити свим ученицима стицање нових знања, вјештина и компетенција које ће користити у наредним нивоима образовања и бити потпуно спремни за живот у 21. вијеку. Пандемија Covid-19 проузроковала је глобално незапамћен прекид у образовању, а преко 1,6 милијарди ученика, широм свијета, мјесецима је било изван својих учионица. Ови подаци говоре да је важно да сви учесници школске заједнице буду одговорни према себи и другима, како би се наставни процес одвијао уобичајеним током. Будимо подршка једни другима и поштујмо препоруке и правила како бисмо омогућили свим ученицима у БиХ подједнаке прилике за стицање нових знања.



На овом, помало, непредвидивом путу и у школској 2021/2022. години очекујте и даље подршку еТwinning тима. Бићемо увијек доступни да пронађемо добра рјешења када су у питању наставничке потребе и интересовања, а све с крајњим циљем добробити и квалитеног васпитања и образовања за свако дијете/ученика у Босни и Херцеговини.

За ПОВРАТАК и нови почетак у нове радне побједе,

заједно са еТwinning тимом ☺



## ДРЖАВНА ОЗНАКА КВАЛИТЕТА 2020/21.

Државна организација за подршку (ДОП) у свакој земљи објављује пријаве за Националну ознаку квалитета. Као и претходних година, на основу утврђених критерија за додјелу Националне ознаке квалитета, за школску 2020/21. годину од укупно 155 пријављених пројеката, награђено је 138. Без обзира на ванредне услове рада и измјене у наставном процесу изазване пандемијом, поново се потврдио напредак квалитета рада у eTwinning-у у Босни и Херцеговини, путем актуелних пројеката и ангажмана наших eTwinner-а.

eTwinning Национална ознака квалитета представља признање eTwinner-има и васпитно-образовним установама за изванредни ниво учествовања на eTwinning порталу. За награђене пројекте, бх. eTwinner-и су обавијештени на eTwinning личним профилима и могу преузети eTwinning плакету као доказ њиховог квалитетног ангажмана у пројекту. Национална ознака квалитета је конкретно **признање наставницима** за њихове eTwinning активности на високом нивоу.

Свим награђеним eTwinner-има честитамо са поруком да наставе још одважнијим корацима према квалитетном васпитању и образовању за сву нашу дјецу.

Приликом рада у пројектима увијек имајте на уму постављене критерије који су смјернице у реализацији постављених пројектних циљева. Па и онда када не мислите да свој пројекат пријавите за Националну ознаку квалитета, постављени критерији су веома добри показатељи како и на који начин реализовати пројектне циљеве у редовном наставном процесу уз укључивање ученика као најбитнијих актера eTwinning пројеката.

# eTwinning

## Интервју са Снежаном Стевић

Сваки eTwinning билтен путује у различите градове Босне и Херцеговине како би остварио контакт с најбољим eTwinner-има који својим ангажманом и радом показују да су за њих отворена eTwinning врата широм Европе. Наши eTwinners још једном потврђују колико је за квалитет наставног процеса веома важна размјена идеја, сарадња, комуникација и цјеложивотно учење. Зато се у овом издању еТв билтена јављамо из Осмака, ОШ „Алекса Шантић” и разговарамо с учитељицом Снежаном Стевић. Већ препознатљиво име eTwinning окружења а поготово у 2020/21. години јер осим учешћа на многобројним обукама и вебинарима, наша Снежана се окитила највећим бројем Државних ознака квалитета које су само потврда њеног учешћа и квалитетног рада у претходном периоду. У неким пројектима Снежана је била један од оснивача пројекта, док је у другима била активни учесник. Између осталог њена школа је учествовала и у годишњем колажу фотографија у Програму Заштите животне средине. Увијек спремна за сарадњу и иновације те се надамо да ћемо имати прилику да чујемо како је уопште дошло до сарадње и учешћа у eTwinning-у.



**eTwinning:** Драга Снежана, хвала Вам што сте одвојили вријеме да разговарамо о нашој сарадњи и процесу укључивања наставника на eTwinning платформу. Надам се да ће читањем овог интервјуа многи наставници да се одваже и да сами „отворе врата” како би постали дио највеће заједнице наставника у Европи. Прилике које нуди eTwinning у првом читању се не могу видјети. За све је потребна поступност, ангажованост и истрајност.

Као већ сада искусни eTwinner, шта бисте поручили нашим наставницима, који је био Ваш мотив за прикључивање овој заједници и када се то десило?

**Снежана:** Радозналост, те жеља за учењем, сарадњом и истраживачки дух су ме 2018. године довели до платформе о којој сам успутно чула од једне колегице. Те прве године сам само посматрала и учила како све функционише, а наредне већ запливала тим топлим и богатим водама.

**eTwinning:** Ваше име је у eTwinning круговима препознатљиво. Веома сте активни на eTwinning платформи. Да ли су Ваши пројекти интегрисани у Наставни план и програм и користите ли eTwinning алате у сврху реализације наставног процеса?

**Снежана:** Бирам пројекте чије активности могу интегрисати у предвиђене садржаје за реализацију планираних исхода учења. Коришћењем eTwinning алата обогаћен је наставни процес, ученици јаче мотивисани, а процес критичког мишљења и функционалног учења унапријеђен.

**eTwinning:** Како и на који начин Вам помаже сарадња и комуникација коју остварујете с другим еTwinнер-има?

**Снежана:** Сви наставници су на платформу дошли добровољно, са сличним циљевима и жељом да уче, напредују, размјењују искуства и упознају себи сличне. Овдје је могуће добити само подршку, помоћ, савјет и инспирацију, а сви негативни елементи сарадње су искључени.

**eTwinning:** Будући да сте у посљедњих неколико година учествовали у многобројним пројектима, у неким сте били и оснивач, који бисте пројект издвојили као најбољи када је у питању унапрјеђење наставног процеса и мотивација Ваших ученика за радне активности у процесу учења?

**Снежана:** За овај одговор сам морала консултовати своју екипу из учионице и скоро једногласно су за најбољи изабрали пројект Краљице и краљеви драме. У оквиру тог пројекта смо драматизовали многе животне ситуације и књижевна дјела, па им је играње улога постала омиљена техника учења.

**eTwinning:** Да ли сте имали прилику да дијелите идеје о еTwinning-у у вашој школској заједници и шире? Како на Ваш рад и учешће у еTwinning-у гледају други наставници, Ваш директор, ученици, родитељи?

**Снежана:** У мојој школи формиран је еTwinning тим који броји десетак чланова, од тога четири врло активна, а свакодневно причу о еTwinning-у ширим и колегама из окружења. Подршка директора и родитеља произилази из видљиве заинтересованости ученика за овим активностима.

Драга Снежана, хвала Вам на сарадњи и прилици да овим путем доста тога сазнамо о Вама и Вашем учешћу у еTwinning-у. Вјерујем да ћемо и даље сарађивати и бити подршка једни другима како би се унаприједио васпитно-образовни процес у Босни и Херцеговини. Сарадња је оно што нас спаја и јача, ту идеју требамо даље чувати и његовати. Зато настављамо с познатом мотивационом крилатицом да сами можемо мало тога учинити, а заједно можемо много више.

eTwinning

Европски дан језика обиљежавамо како бисмо се упознали са богатством језика у свијету и како бисмо подигли свијест о вриједности учења страних језика.

26. септембар 2021. године

SEG <https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/latest/news/support-language-learning-ecec.htm>

## Подршка учењу језика у раном васпитању и образовању



Слика: Stephen Andrews / Unsplash.com

Препорука [Савјета](#) висококвалитетним системима васпитања и образовања у раном дјетињству (ЕСЕС) наглашава важност курикулума као „алата за побољшање добробити, развоја и учења дјеце”.

## Учење језика у окружењу ЕСЕС-а

Учествовање у предшколском образовању и генерално у образовању може подржати развој дјечијих компетенција на образовном језику, узимајући у обзир и поштујући њихов матерњи језик. Наставни план и програм за ЕСЕС може имати холистички приступ за подршку развоја дијетета, укључујући могућности за развој језика.

У [приручнику за инклузивни ЕСЕС](#) расправља се о вишејезичности и учењу језика у ЕСЕС окружењу, у складу са [Препоруком Савјета](#) о свеобухватном приступу едукације и учењу језика. Алати приказују примјере из неколико европских земаља.

У Словенији, у подручјима гдје живи италијанска мањина, дјеца могу похађати двојезични ЕСЕС и образовати се на словенском језику док уче италијански као други језик или обрнуто. Наставни план и програм проширен је како би подржао дјецу и особље у тим окружењима.

### Како подржати учење језика?

Програм [Erasmus+](#) може подржати развој курикулума за рани развој језика или стицање другог језика. На примјер, пројекат [Kiitos@21st Century Preschools](#) развио је нови педагошки приступ учењу језика који укључује вјештине попут критичког мишљења или емоционалне интелигенције. Произнео је материјале у настави енглеског језика које би други стручњаци ЕСЕС-а могли поново користити.

Више примјера можете да пронађете у [ЕСЕС Erasmus+ брошури](#).

# eTwinning

У еТwinning билтену моћи ћете од овог издања да пронађете неке актуелне алате за подршку наставницима. Овај пут смо за вас издвојили нове идеје за коришћење ИТ алата у наставном процесу, а то је:



### MINECRAFT Education Edition

<https://education.minecraft.net/en-us/homepage>

Погледајте шта Minecraft Education Edition чини изврсним алатом за учење.

- **САРАЂУЈТЕ**

Сарађујте на пројектима са колегама

- **АЛАТИ ЕДУКАЦИЈА**

Алати и водичи за подршку наставницима

- **СИГУРНОСНИ ЕЛЕМЕНТИ**

Играјте се у сигурном окружењу

- **ТОНЕ АКТИВНОСТИ**

Садржај учења и наставни планови и водичи кроз различите предмете

- **ЗА СВЕ УЧЕНИКЕ**

Прилагодите своју игру и користите алате приступачности

- **ИГРА НА ВИШЕ ПЛАТФОРМИ**

Доступна за Windows, Mac, Chromebook и iPad



## eTwinning семинар Тирана, 7-9. септембар 2021. године

Албански NSO/ДОП (National Support Organization/Државна организација за подршку) био је домаћин еTwinning семинара од 7. до 9. септембра 2021. године под називом „Учити путем еTwinninga у пандемијским условима за наставнике из основног образовања у школама руралних средина”. Учествовали су представници из многих земаља Европе и шире, а међу њима и три представнице Босне и Херцеговине, Драгана Арсић, Јосипа Чоко и Рајка Радовановић.



Била је то прилика да се представе добре праксе наставника током рада у условима пандемије, да се оствари сарадња и комуникација с новим партнерима на пројектним активностима, те да се размјене искуства у коришћењу ИКТ алата у подучавању и учењу.

### Радионица професионалног развоја за NSO/ ДОП

Радионица за професионални развој чланова ДОП-а одржана је у онлајн формату од 13. до 16. септембра 2021. године, а домаћин је био ДОП Босне и Херцеговине. Због пандемијских услова, ограничења путовања, овај догађај је био у онлајн формату и окупио је преко 130 чланова NSO/ДОП земаља које су чланице еTwinning заједнице. Централна служба за подршку уз помоћ европске комисије, те у сарадњи са ДОП-ом БиХ осмислила је садржај ове радионице, те су тако неке од тема биле:

- **Нова годишња тема – Ново окружење за учење – повезивање виртуелног и физичког**
- **еTwinning заједница у новој интегрисаној платформи**
- **Оквир професионалног развоја за нову интегрисану платформу**
- **Онлине укључивање и приступачност**
- **Поглед на награђивање – разлика између квалитета и награђивања.**

Много мањих радионица на теме улоге амбасадора, еTwinning школа, оквира за квалитет, креирања и имплементације комуникацијских стратегија, као и друге, биле су прилике да чланови ДПО размјене искуства и подијеле добре праксе. Током релаксирајући активности умрежавања, учесници су имали прилику да гледају виртуелни обилазак старог дијела Сарајева и тако да се упознају са његовом историјом, као и културним, архитектонским и религијским наслеђем.

*„Не учимо за школу него за живот!“*

јапанска пословица

